

AANTEKENENCommissie voor de bezwaarschriften

Postbus 600

8160 AP EPE

Omgevingsvergunning Oranjeweg 100 te Emst

Bijgaand ontvangt u het aanvullende rapport betreffende bovengenoemde omgevingsvergunning.

De rapportage geeft een aanvulling op de "Quickscan natuurwaardenonderzoek" en gaat mede in op de bezwaren welke onder meer zijn aangedragen door de provincie Gelderland.

Met betrekking tot het gebruik van de 18,4 ha. agrarische cultuurgrond kan nog worden opgemerkt dat vanaf 2012 ca. 5,2 ha. in gebruik is voor de (lage) boomteelt.

Hoogachtend,

Bijlage:

1. Aanvullend rapport Natuurbank Overijssel

Postadres
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

Telefoon
0614-435700
0543-451142

Info
Info@natuurbankoverijssel.nl
www.natuurbankoverijssel.nl

Bank
NL48 RABO 0121 5795 73
BTW
10.15.30.766.B.01

OVERIJSSEL

Rombou

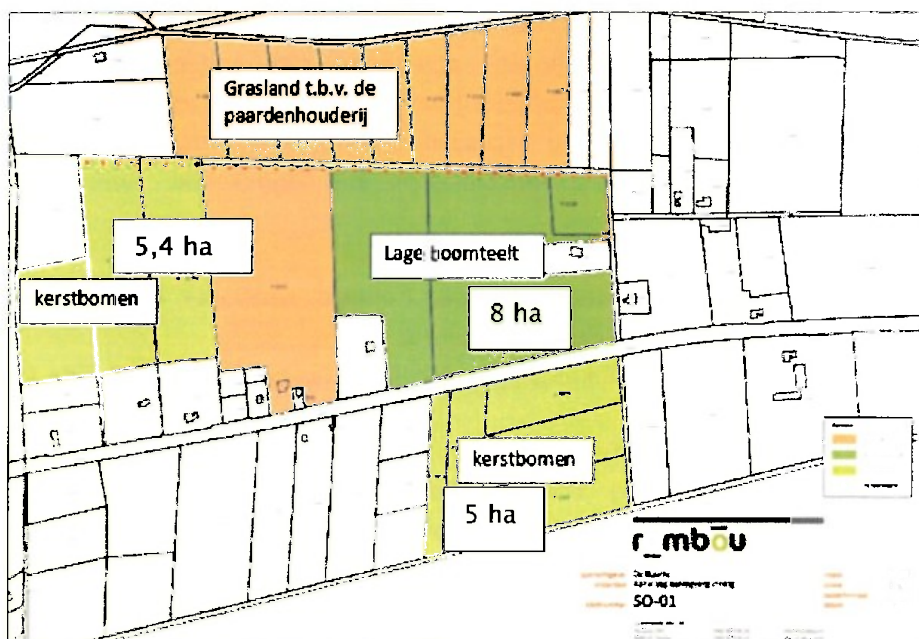
Postbus 432
8000 AK Zwolle

Datum: 28-11-2018
Ons kenmerk: 18033
Betreft: Reactienotitie n.a.v. aangedragen bezwaren van de provincie Gelderland inzake verlening Omgevingsvergunning voor de locatie nabij Oranjeweg 100 te Emst.

In de brief gaan wij in op de aangedragen bezwaren van de provincie Gelderland op het verlenen van een Omgevingsvergunning voor de locatie nabij Oranjeweg 100 te Emst in verband met de aanleg van een boomkwekerij op meerdere percelen en geven hier een aanvulling op rapportage 'Quickscan natuurwaardenonderzoek'. De provincie heeft haar bezwaren schriftelijk toegelicht in een brief (kenmerk 2018-010376 d.d. 11 september 2018). Wij zullen puntsgewijs de punten toelichten die betrekking hebben op dierecologie en Wet natuurbescherming. In deze briefnotitie volgen wij dezelfde volgorde van argumenten, zoals de provincie die heeft opgenomen in haar toelichting.

Waar gaat het om?

Er zijn plannen om in totaal 18,4 ha agrarische cultuurgrond te gaan benutten voor boomteelt (8 ha) en de teelt van kerstbomen (10,4 ha). Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van de wenselijke teelt per perceel weergegeven.

1. bestemmingsplan-groene ontwikkelingszone

Het plangebied behoort tot de Groene ontwikkelingszone waarvoor beleidsdoelen zijn vastgesteld door de provincie. Enkele van deze doelen is het behoud van de kernkwaliteit 'leefgebied das' en 'leefgebied steenuil'. Uitgangspunt van het beschermingsregime is niet het voorkomen van aantasting van feitelijk aanwezig functioneel leefgebied, maar het voorkomen van activiteiten die het niet- of minder goed mogelijk maken dat de gronden in de toekomst zullen gaan behoren tot functioneel leefgebied van de das en steenuil.

Steenuil

De steenuil is een cultuurvolger. Steenuilen kunnen nestelen buiten erven, zoals in knotwilgen en hoogstam fruitbomen. M.u.v. de erven rondom het plangebied, ontbreken potentiële nestplaatsen van steenuilen.

De actieradius van steenuilen tijdens het voedsel zoeken is beperkt en sommige uilen komen het erf nauwelijks af wanneer daar voldoende voedsel te vinden is (ware muizen, regenwormen, vogel, insecten (meikever)). Foeragerende steenuilen foerageren doorgaans tot maximaal 150 meter afstand van de nestplaats. In de beschermingsbrochure van STONE wordt gesproken over een territoriumgrootte van 7 ha.

Indien er nestplaatsen ontstaan op erven rondom het plangebied, dan kan theoretisch een groot deel (50%) binnen het plangebied tot functioneel leefgebied vallen. Een dergelijke dichtheid aan territoria wordt nauwelijks gehaald in de kerngebieden. De aanwezigheid van 1-2 territoria rondom het plangebied lijkt het hoogst haalbare.

Het omzetten van grasland naar boomteelt vormt een verarming van de kwaliteit van foerageergebied van de steenuil. Een gangbaar agrarisch perceel grasland of akker, wordt als weinig waardevol beschouwd. Deze structuurloze vlaktes hebben een laag prooiaanbod en weinig geschikte uitkijkposten. Door het nemen van gerichte inrichtings- en beheermaatregelen, kan de geschiktheid van de gronden als foerageergebied voor steenuilen behouden en versterkt worden. Door geschikte nestkasten te plaatsen, is het aannemelijk dat het terrein niet alleen theoretisch geschikt leefgebied is, maar dat er waarschijnlijk ook steenuilen zich zullen vestigen. Het duurzaam beheer van de graslanden t.b.v. paardenhouderij wordt als een positieve ontwikkeling beschouwd omdat steenuilen bij voorkeur jagen op begraasde graslandpercelen. Snijgras vormt doorgaans een weinig geschikt foerageergebied. Maïsveld is zelf ongeschikt vanwege het ontbreken van prooien.

Geadviseerd wordt om maatregelen te nemen die de huidige (magere) betekenis als foerageergebied behouden of zelfs versterken. Geadviseerd wordt om;

- Plaatsen knotwilgen of knotelzen als toekomstige nestplaats langs sloot noordzijde (320 meter lengte; ca 34 stuks)
- Minimaal 3% van de totale oppervlakte (0,55ha), gelijkmatig verdeeld over de drie percelen, inrichten als optimaal foerageergebied. Dat is onbespoten, grazige vegetatie, 3 maal jaarlijks gefaseerd gemaaid of extensief begraasd (maximaal 8 maanden per jaar), met 10% wildakker, en 3 takkenbossen (4m³) per perceel;
- Langs de randen van foerageergebied worden 10 rasterpalen per rand geplaatst als uitkijkplek voor steenuilen

- Aanleg struweelhaag; per perceel (3 stuks) wordt minstens 100 meter struweelhaag aangelegd. Dit is een enkele rij struweelbeplanting, bestaande uit een gemengde opstand van meidoorn, veldesdoorn, gelderse roos, hondsroos, lijsterbes, vuilboom. De struweelhaag wordt beheerd als hakhoutsingel. De struweelhaag bij voorkeur aanleggen langs de strook grasland en wild akker.
- Plaatsen 2 steenmartervrije nestkasten voor de steenuil op nabij gelegen erven. Raadpleeg deskundige voor plaatsen v.d. kasten.

Verdieping: www.steenuil.nl

Indien bovenstaande elementen worden aangelegd, dan neemt de totale geschiktheid van het plangebied als potentieel foerageergebied toe, zelfs wanneer de gronden in gebruik genomen worden t.b.v. boomteelt.

Das

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat het plangebied tot het functionele leefgebied van de das behoort, maar er zijn aanwijzingen dat de das een burcht bezet in nabij gelegen bossen. Dassen lopen binnen het territorium over vaste paden. Vanwege het ontbreken van zichtbare wissels, wordt geconcludeerd dat het plangebied op dit moment niet tot het vaste foerageergebied van de das behoort.

De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse biotooptypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Die kunnen als beschutting en geleiding dienen. Belangrijke voorwaarden voor de habitat zijn:

- aanwezigheid van een groot voedselaanbod
- een bodem die goed vergraafbaar is en die het regenwater snel kan afvoeren
- aanwezigheid van voldoende dekking
- weinig verstoring.

De grootte van een territorium is afhankelijk van het voedselaanbod en dus van de kwaliteit van het leefgebied. De grootte varieert van 30 tot 150 hectare in optimaal gebied, en van 150 tot 600 hectare in marginaal gebied. Het foerageergebied ligt tot ongeveer 1,5 tot 12 kilometer van de burcht (bron: soortenstandaard Das).

Gelet op de grote actieradius, behoort het gehele plangebied tot potentieel foerageergebied voor de das. Voedselrijke cultuurgronden hebben dassen meer voedsel te bieden dan arme zandgronden. De functionele betekenis van het huidige plangebied wordt als gering beschouwd. Deels bestaat het uit akkerland dat slechts in een korte periode in het jaar geschikt is en efficiënte oogstmethoden laten nog maar weinig voedsel liggen na de oogst.

Het voedsel van de das bestaat uit regenwormen vormen het grootste deel van het voedsel van de das (stapelvoedsel). Daarnaast eten dassen bosvruchten, valfruit, noten, eikels, granen (vooral maïs en tarwe), paddenstoelen, jonge knaagdieren, egels, slakken en insecten (zoals kevers en wespen- en hommelmot) en de larven van langpootmuggen (emelten) en kevers (engerlingen) bron: soortenstandaard Das).

Door het omvormen van het plangebied tot percelen t.b.v. boomteelt, neemt deze geschiktheid af.

Door het nemen van beheer- en inrichtingsmaatregelen van de totale geschiktheid van het plangebied, als voedselbron voor dassen die een verblijfplaats bezetten in de omgeving, gelijk blijven of toenemen. Deels komen deze maatregelen overeen met de voorgestelde maatregelen voor de steenuil.

In aanvulling op de te nemen maatregelen voor de steenuil worden de volgende aanvullende maatregelen voorgesteld:

- Aanplant 10 appelbomen (hoogstam) langs de rand van het perceel;
- Ten noorden van de Oranjeweg: 300m² wildakker met graan of mais dat niet geoogst wordt en beschikbaar blijft in de winterdag. Het perceel wordt jaarlijks ingericht;
- Geen zoogdier werend raster rondom de wildakker;

2. bestemmingsplan-Beschermingszone natte landnatuur

Ten behoeve van de teelt van bomen en kerstbomen worden géén maatregelen genomen t.b.v. waterbeheer. Er wordt geen drainage o.i.d. aangelegd en er worden geen sloten of greppels aangelegd. Het is niet aannemelijk dat door boomteelt de waterstand en stroming van oppervlakte- en grondwater wordt beïnvloed.

Bodemberoering komt overeen met huidige agrarisch gebruik. Het vindt alleen plaats in de teeltlaag (30cm -Mv). Binnen de boomteelt wordt vaak humusrijke grond (compost) angewend. Dit leidt tot het beter vasthouden van hemelwater waardoor een minder water het gebied verlaat.

3. Toetsing wet natuurbescherming-soortenbescherming

Er is in het volledige plangebied een quickscan natuurwaardenonderzoek uitgevoerd (rapport 1477 van Natuurbank Overijssel). In de quickscan wordt o.a. geschreven:

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat het plangebied tot het functionele leefgebied van de das behoort. Het plangebied bevindt zich binnen het normale verspreidingsgebied van deze soort, welke doorgaans verblijfplaatsen bezet in bossen en houtsingels, maar er zijn geen wissels o.i.d. waargenomen die erop duiden dat de agrarische percelen in het plangebied tot het vaste foerageergebied van een bezette burcht behoort. Uitsluitend de graslanden binnen het plangebied worden beschouwd als potentieel foerageergebied voor de das. De akkers en de percelen die reeds benut worden voor de boomteelt, worden als ongeschikt foerageergebied voor de das beschouwd.

Wij delen de mening van de provincie niet dat een ontheffing aangevraagd dient te worden. De incidentele aanwezigheid van de das in het plangebied, maakt het plangebied niet tot essentieel foerageergebied en het plangebied is weinig geschikt.

4. Toetsing wet natuurbescherming-gebiedsbescherming

Er wordt gesteld dat het gebruik van de gronden tot negatieve effecten op nabij gelegen Natura2000-gebied Veluwe leiden.

Wij blijven van mening dat de invloedssfeer hoofdzakelijk lokaal is. Incidenteel zullen mensen zichtbaar zijn en is geluid en stof waarneembaar buiten het plangebied. De noordelijke percelen liggen op minimaal 127 meter afstand van N2000-gebied, de zuidelijke percelen liggen op ca. 15 meter afstand van het N2000-gebied. Verstoringseffecten vanaf het plangebied zijn incidenteel en behoren tot het normale agrarische gebruik, zoals ook toepasbaar is op het huidige agrarische gebruik. Bij de teelt van kerstbomen is de inzet van materieel minder dan bijvoorbeeld bij snijgras. Het beoogd gebruik dient gezien te worden als 'gangbaar gebruik', reeds van toepassing voor de aanwijzing de Natura2000-gebieden.

Vanwege de afstand van 127 meter worden de activiteiten in de noordelijke percelen als niet waarneembaar binnen N2000-beschouwd. De zuidelijk percelen grenzen min of meer aan Natura2000-gebied. Wanneer we kijken naar de gevoeligheid van doelsoorten voor:

- verstoring door mechanische effecten;
- optische verstoring;
- verstoring door trilling;
- verstoring door geluid;

Dan gelden deze aspecten uitsluitend voor Habitatsoorten en typen. Het Natura2000-gebied, direct ten zuiden van het plangebied, vormt geen functioneel leefgebied voor de Habitatsoorten die gevoelig of zeer gevoelig voor deze aspecten zijn en vormt geen Habitattype dat gevoelig of zeer gevoelig voor deze aspecten is.

Het effect van stikstofuitstoot is niet onderzocht m.b.v. het programma Aerius. Omdat er sprake is van omzetting van gangbare agrarische landbouw naar boomteelt, wordt er aanzienlijk minder mest aangewend en de te benutten hoeveelheid brandstof, verstoekt door landbouwvoertuigen, ligt aanzienlijk lager dan het maximaal mogelijke gebruik op de gronden bij gangbaar gebruik. Vanuit deze redenering, komen wij tot de conclusie dat de stikstofdepositie niet zal toenemen (maar zal afnemen t.o.v. de huidige situatie).

Conclusie

Met de door de provincie geuite bezwaren m.b.t. Natura2000-gebied Veluwe zijn wij het niet eens. We verwijzen naar gangbaar gebruik van de gronden. Daartoe behoren de bezwaren m.b.t. toepassing bestrijdingsmiddelen, stikstofdepositie en verstoring. M.b.t. effecten op grond- en oppervlaktewater, hebben wij geen gegevens om het tegendeel aan te tonen, maar een negatief effect van verdamping van grondwater als gevolg van boomteelt op 'natte landnatuur' is niet aannemelijk.

Niet ter discussie staat de afname van de geschiktheid van het plangebied als foerageergebied voor das en steenuil. Echter, door het nemen van de voorgestelde maatregelen, wordt de betekenis van het plangebied als foerageergebied versterkt t.o.v. de huidige situatie. Door het plaatsen van steenuilencasten wordt het verspreidingsgebied van de steenuil mogelijk zelfs actief vergroot. Omdat sprake is van aantasting van kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone, is een ontheffing van de Omgevingsverordening vereist

Het plangebied dient beschouwd te worden als potentieel leefgebied voor beide soorten en niet als actueel functioneel leefgebied. Een vergunning van de Wet natuurbescherming is niet vereist omdat geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden worden.

Met vriendelijke groet,

A solid black rectangular box used to redact the signature of the sender.

Bronnen:

Internet:

Soortenstandaard steenuil

Soortenstandaard das

Ruimtelijke plannen.nl

Synbiosys Alterra

Leemreise, P. 2018. Quickscan Natuurwaardenonderzoek de Buurte te Emst. Rapport 1477. Natuurbank Overijssel.

